

Publieksjaarverslag

2015

STICHTING PENSIOENFONDS HOOGOVENS

Inhoud

Introductie	4
Interim-voorzitter Jelle Mensonides blikt terug op het jaar 2015.	
Financiële positie verslechterd	6
Het afgelopen jaar kwam de financiële positie van Pensioenfonds Hoogovens verder onder druk te staan.	
Bestuursstructuur vernieuwd	7
In 2015 is de bestuursstructuur geëvalueerd en aangepast.	
Kort	8
Korte nieuwtjes en berichten over gebeurtenissen en ontwikkelingen.	
Nieuwe pensioenregeling	9
Sinds 1 januari 2015 kennen we een nieuwe pensioenregeling.	
Wet pensioencommunicatie	10
Op 1 juli 2015 trad de Wet pensioencommunicatie in werking.	
2015 in cijfers	12
De belangrijkste feiten en cijfers van 2015 op een rij.	

Het jaar van de veranderingen

Met het jaarverslag legt het bestuur van het pensioenfonds verantwoording af aan deelnemers, pensioengerechtigden en anderen met belangstelling voor het pensioenfonds. In dit publieksjaarverslag worden de belangrijkste zaken uit het Jaarverslag 2015 samengevat. Het afgelopen jaar was een bewogen pensioenjaar. De financiële positie verslechterde, waardoor we de ingegane pensioenen niet konden verhogen. Daarnaast hadden we te maken met nieuwe wettelijke regels, een beleggingsonderzoek van De Nederlandsche Bank (DNB) en aanpassing van de bestuursstructuur. Jelle Mensonides, interim-voorzitter van het bestuur, bespreekt het afgelopen jaar.

De financiële positie is het afgelopen jaar verslechterd. Hoe komt dit?

'In 2015 behaalde het pensioenfonds een beleggingsrendement van 2,6%. Doordat de waarde van de verplichtingen (de kosten voor de huidige en toekomstige pensioenen) door de lage rente meer steeg dan het belegde vermogen, daalde de dekkingsgraad van 116,2% naar 108,2%.

Volgens de wet en ons eigen toeslagenbeleid kunnen we (gedeeltelijke) verhogingen toekennen vanaf een dekkingsgraad van 110%. Op de peildatum, dat was eind oktober 2015, kwam onze dekkingsgraad uit op 108,9% en was daarmee te laag om de pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken te verhogen. De lage rente heeft dus invloed op de mogelijkheden, of beter gezegd onmogelijkheden, om de pensioenen te verhogen. Overigens blijkt uit de haalbaarheidstoets die we sinds 2015 jaarlijks moeten uitvoeren (zie pagina 6), dat ons pensioenfonds over een periode van 60 jaar de ambitie met betrekking tot pensioenverhogingen wel kan waarmaken. De haalbaarheidstoets zegt alleen iets over de lange termijn. Bij pensioenverhogingen is de beleidsdekkingsgraad nu bepalend.'

Zijn de vooruitzichten inderdaad zo slecht?

'Vooruitkijken blijft moeilijk, zeker in tijden dat er onrust is op de financiële markten. Met die onzekerheid moeten pensioenfondsen leven. Dit betekent dat zaken moeilijk voorspelbaar zijn. Over de lange termijn zien we dat ons pensioenfonds van jaar op jaar sterk wisselende rendementen behaalt. Het bestuur is ervan overtuigd dat het langetermijnbeleggingsbeleid in het

belang is van alle deelnemers en pensioengerechtigden. De afgelopen 25 jaar behaalde het pensioenfonds een beleggingsrendement van ruim 7% gemiddeld per jaar. De hoogste positieve uitschieter was een jaarrendement van 19%. Het laagste jaarrendement was -7%.

Het afgelopen jaar heeft het bestuur samen met de vertegenwoordigers van werknemers en pensioengerechtigden uitgebreid gekeken naar alternatieven voor het langetermijnbeleggingsbeleid. De conclusie was geen grote veranderingen aan te brengen in ons beleid. Iedereen heeft namelijk het vertrouwen dat op de wat langere termijn beleggingen in bijvoorbeeld aandelen en vastgoed meer opbrengen dan volledig veilig beleggen in bijvoorbeeld staatsobligaties. Maar het is wel zo dat pensioenverhogingen er op korte termijn naar verwachting niet inzitten. En de kans blijft bestaan dat als het nog jaren tegenzit het pensioenfonds de pensioenen moet verlagen. De toekomst blijft namelijk onzeker en garanties kunnen we niet geven.'

Wat betekenen de nieuwe regels voor Pensioenfonds Hoogovens?

'De regels betekenen dat het bestuur van het pensioenfonds minder vrijheid heeft voor eigen invulling of maatwerk. Dit komt doordat veel beleidsregels vooraf zijn vastgelegd. De aanpassing van het beleid aan de nieuwe regels heeft het afgelopen jaar veel tijd gekost, omdat het moeilijke materie is en afstemming met alle belanghebbenden zorgvuldig moest gebeuren. De belangrijkste veranderingen zijn dat we hogere buffers moeten opbouwen voordat we de pensioenen mogen verhogen, en voor het vaststellen van de pensioenpremie moeten we uitgaan van lagere toekomstige rendementen. Nieuw is ook dat pas als de financiële positie echt slecht is - dan moet u denken aan een dekkingsgraad lager dan 90% - er gekort moet worden en dat kortingen dan over tien jaar mogen worden uitgespreid. Door de nieuwe regels zijn de premies hoger en worden in goede tijden de pensioenen minder snel verhoogd dan in het verleden. Aan de andere kant mogen kortingen worden uitgesmeerd over tien jaar. Voorheen moesten kortingen meteen worden doorgevoerd.'

Wat speelde er nog meer in 2015?

'Samen met vertegenwoordigers van de werkgever, werknemers en pensioengerechtigden werd onder andere de effecti-

*Jelle Mensonides,
interim-voorzitter bestuur*

viteit en toekomstbestendigheid van het bestuur beoordeeld. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek is een aantal aanpassingen in de bestuursstructuur gedaan. Zo is het bestuur verkleind en komt er een onafhankelijke bestuursvoorzitter. Hiernaast wordt het toezicht versterkt met een Raad van Toezicht en is het Verantwoordingsorgaan uitgebreid. U leest hierover meer op pagina 7. Een ander belangrijk onderwerp was het door DNB uitgevoerde beleggingsonderzoek. DNB doet dit periodiek bij pensioenfondsen. Het onderzoek liet zien dat we op een aantal punten konden verbeteren. Uiteraard zijn we aan de slag gegaan om dit op te lossen. Er is een nieuw beleggingsplan geschreven. Dit plan wijkt niet veel af van ons eerdere beleggingsplan wat betreft de verdeling van de beleggingen. Nadere analyses lieten namelijk zien dat de verdeling van de beleggingen niet veel aanpassing nodig had. Wel moest de organisatie van de beleggingen en het risicomanagement anders worden ingericht, zodat de risico's beter zichtbaar worden beheerst. Overigens is Pensioenfonds Hoogovens niet het enige pensioenfonds waar DNB een beleggingsonderzoek uitvoerde. Dit speelt net zo goed bij veel andere pensioenfondsen.

Het is u vast niet ontgaan dat er sinds 2015 een nieuwe pensioenregeling geldt voor de actieve deelnemers en gewezen

deelnemers. We waren genoodzaakt de pensioenregeling aan te passen als gevolg van nieuwe wettelijke regels en maatschappelijke ontwikkelingen. Op pagina 9 vindt u meer informatie over de pensioenregeling en worden de wijzigingen nogmaals voor u op een rij gezet.'

De dekkingsgraad liet geen pensioenverhogingen toe. Toch ontvingen deelnemers een verhoging van 1,21%. Hoe zit dit precies?

'Dat klopt. De reguliere verhogingen hebben we op basis van de dekkingsgraad niet kunnen toekennen, maar er is aan deelnemers wel een verhoging van hun opgebouwd pensioen van 1,21% verleend. Dit was mogelijk doordat er in 2015 meer pensioenpremie is betaald dan voor de reguliere pensioenopbouw nodig was. De werkgever en vakbonden spraken af dat wanneer er sprake is van zo'n premieoverschot (ook wel indexatiedepot genoemd), dit overschot in te zetten voor het verhogen van de opgebouwde pensioenen van werkenden. Met deze verhoging beperken we de groei van de achterstand van werknemers op de loonontwikkeling (zie ook pagina 14).'

Tot slot is er in 2015 veel aandacht uitgegaan naar de pensioencommunicatie.

'Een van de grote aandachtspunten van de overheid is pensioencommunicatie. Goede communicatie waardoor mensen goed op de hoogte zijn van hun pensioenregeling en vooral ook de risico's. En dat is natuurlijk erg belangrijk. Mensen kunnen alleen goed op de hoogte zijn van wat zij straks aan pensioen kunnen verwachten, de keuzemogelijkheden die zij hebben en welke risico's er bestaan als we hen goed informeren. Halverwege 2015 is de Wet pensioencommunicatie in werking getreden. In deze wet worden eisen aan de communicatie gesteld. Veel van deze eisen waren al verwerkt in ons communicatiebeleid. Nieuw is dat het makkelijker is om digitaal met de verzekerden te communiceren. Pensioenfonds Hoogovens heeft hierop het beleid aangepast en zet sinds een paar maanden in op meer digitale informatieverstrekking. Als onderdeel hiervan hebben we een nieuwe website ontwikkeld met een beveiligde persoonlijke omgeving waarin uw persoonlijke documenten worden opgenomen. U leest hierover meer op pagina 10 en 11. Vooral nog hebben alleen deelnemers toegang tot deze omgeving, die we 'Mijn pensioen' noemen. In de loop van 2016 krijgen ook pensioengerechtigden toegang tot 'Mijn pensioen.'

Financiële positie verslechterd

2015 begon goed, maar eind 2015 kwam de dekkingsgraad uit op 108,2%. Dat is 8% lager dan begin 2015. De daling is met name het gevolg van een lage rente en de nieuwe manier waarop DNB de rente berekent. Hierdoor stegen de pensioenverplichtingen harder dan de beleggingsopbrengsten.

Het beleggingsrendement in 2015 was niet genoeg om de stijging van de pensioenverplichtingen bij te houden. Deze stegen namelijk met 5,3%, terwijl het beleggingsrendement uitkwam op 2,6%. De stijging van de pensioenverplichtingen werd met name veroorzaakt door de lage rente. Het gemiddelde rendement op de beleggingen over de afgelopen vijf jaar was 9,3%. Dit is een mooi rendement, maar de gemiddelde stijging van de pensioenverplichtingen, inclusief de stijgende levensverwachting, was de afgelopen vijf jaar 9,5%. Het gemiddelde beleggingsrendement was dus 0,2% lager dan de gemiddelde toename van de verplichtingen.

Nieuwe wettelijke regels

Sinds begin 2015 zijn er nieuwe wettelijke regels van kracht. Dit wordt het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) genoemd. De belangrijkste wijzigingen in het nFTK zijn:

Hogere buffers en een nieuwe dekkingsgraad

Er zijn nieuwe grenzen aan de dekkingsgraad vastgesteld voor het verhogen van de pensioenen. De overheid wil namelijk dat

Beleggingsrendement en ontwikkeling verplichtingen in %

	Gemiddeld per jaar	2015	2014	2013	2012	2011
Beleggingsrendement	9,3	2,6	14,9	3,5	14,4	11,7
Groei verplichtingen						
Vanwege renteontwikkeling	9,0	5,3	19,7	-2,4	9,1	14,5
Vanwege langer leven	0,5	0,0	0,1	0,9	1,4	0,0
Totale groei verplichtingen	9,5	5,3	19,8	-1,5	10,5	14,5
Verskil	-0,2	-2,7	-4,9	5,0	3,9	-2,8

pensioenfondsen hogere buffers aanhouden. Dit betekent dat we pas bij een hogere dekkingsgraad volledige pensioenverhogingen mogen toekennen. Volgens de nieuwe wetgeving moeten pensioenfondsen vanaf 2015 de dekkingsgraad die als basis dient voor beslissingen over bijvoorbeeld pensioenverhogingen op een andere manier berekenen. Het pensioenfonds moet nu uitgaan van de gemiddelde dekkingsgraad over twaalf maanden, in plaats van de dekkingsgraad per maand. Deze gemiddelde dekkingsgraad heet de beleidsdekkingsgraad. Door gebruik te maken van de gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen twaalf maanden zal deze dekkingsgraad minder sterk schommelen.

Aangepast toeslag- en kortingsbeleid

De regels voor toeslagen en kortingen zijn vooraf vastgelegd. Deze nieuwe regels zorgden ervoor dat het pensioenfonds het toeslag- en kortingsbeleid moest aanpassen. Volgens het nieuwe beleid mag het pensioenfonds gedeeltelijke pensioenverhogingen toekennen bij een dekkingsgraad boven 110%. Vanaf een dekkingsgraad van ongeveer 125% mogen er volledige verhogingen worden toegekend en mag 20% van het dan aanwezige extra eigen vermogen worden ingezet om in het verleden niet-toegekende verhogingen in te halen.

Haalbaarheidstoets

DNB introduceerde in 2015 de haalbaarheidstoets. Alle pensioenfondsen zijn verplicht om deze toets ieder jaar uit te voeren. Deze toets laat zien of op basis van de premie-inleg en de beleggingsrendementen de pensioenen uitbetaald kunnen worden en of deze de prijsontwikkeling (inflatie) zullen bijhouden. Hierbij moet worden gerekend over een lange termijn van maar liefst 60 jaar. De door Pensioenfonds Hoogovens in 2015 uitgevoerde haalbaarheidstoets geeft aan dat er voldoende kans is dat de afgesproken premie realistisch is en we over de langere termijn de ambitie met betrekking tot pensioenverhogingen kunnen waarmaken. Maar dit betekent niet dat uw pensioen daadwerkelijk ieder jaar zal worden verhoogd. Jaarlijks bepaalt het bestuur op basis van de financiële situatie en de geldende spelregels of er voldoende geld is om verhogingen toe te kennen. Indien dit niet het geval is, groeit uw pensioen niet of minder mee met de prijs- of loonontwikkeling. In het ergste geval kan er overgaan worden tot het verlagen van de pensioenen.

Bestuursstructuur vernieuwd

In 2015 keek het pensioenfonds samen met vertegenwoordigers van de werknemers, werkgever en pensioengerechtigden of de bestuursstructuur kon worden verbeterd. Zo is er bijvoorbeeld gekeken naar de effectiviteit en toekomstbestendigheid van het bestuur.

Naar aanleiding van de evaluatie is gekozen voor het voortzetten van de bestaande bestuursstructuur, maar wel met minder bestuursleden (acht in plaats van twaalf) met een onafhankelijke externe voorzitter. Hiernaast is het interne toezicht aangepast. De Commissie van intern toezicht wordt vervangen door een Raad van Toezicht. Dit betekent dat het interne toezicht is versterkt. Tot slot is het Verantwoordingsorgaan (VO) uitgebreid van zeven naar elf personen. Vijf van de elf leden van het VO zijn vertegenwoordigers van pensioengerechtigden die zijn gekozen door de pensioengerechtigden van Pensioenfonds Hoogovens. De vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in het VO dragen vervolgens twee leden voor het bestuur voor. De drie vertegenwoordigers namens de werknemers zijn benoemd door de vakverenigingen en de drie vertegenwoordigers namens de werkgever door de directie van Tata Steel in IJmuiden.

Verkiezingen Verantwoordingsorgaan

De pensioengerechtigden van Pensioenfonds Hoogovens kozen in maart 2016 vijf vertegenwoordigers in het VO. Dat gebeurde door middel van verkiezingen. De vakverenigingen en de Vereniging van Oud-Hoogovensmedewerkers (VOHM) zijn uitgenodigd om aan de verkiezingen mee te doen. Deelnemende partijen droegen een aantal kandidaten voor op wie pensioen-

gerechtigden hun stem konden uitbrengen. De verkiezingen sloten eind maart en in totaal zijn er 5.951 geldige stemmen uitgebracht. Op donderdag 31 maart 2016 zijn de stemmen geteld en tijdens de bestuursvergadering op 4 april 2016 zijn de vijf vertegenwoordigers benoemd. Op 1 juni 2016 is het VO in de nieuwe samenstelling van start gegaan. In onderstaand overzicht zijn de leden van het VO opgenomen.

Leden VO

Vertegenwoordigers namens werkgever

Aernout van Citters
Ernst Hoogenes
Annemarie Schouw

Vertegenwoordigers namens werknemers

Johan Boezewinkel
Gerrit de Groot
Petra van Zijtveld-Stam

Vertegenwoordigers namens pensioengerechtigden

Gerard Heeres
Simon de Ruijter
Gerard Horn
Piet Geukes
Sjoerd Krotjé

Stemgedrag

Het pensioenfonds bezit aandelen van een groot aantal ondernemingen. In totaal hebben er in 2015 bij deze ondernemingen 365 aandeelhoudersvergaderingen plaatsgevonden. Op 228 van deze vergaderingen (63%) heeft het pensioenfonds zijn stem uitgebracht. In vrijwel alle gevallen stemde het pensioenfonds in lijn met de aanbevelingen van het management. In 7% van de vergaderingen werd tegen één of meerdere voorstellen gestemd. Zo stemden we 54 keer tegen hoge beloningen en waren we het 80 keer niet eens met bestuursbenoemingen. Hiernaast stemde het pensioenfonds meerdere keren tegen voorstellen op het gebied van onder andere klimaat en mensenrechten.

Kort

Wist u dat:

De gemiddelde leeftijd van deelnemers aan de pensioenregeling bij Pensioenfonds Hoogovens 48,2 jaar is?

Het verzekerdenbestand van Pensioenfonds Hoogovens 6 mensen van 100 jaar en ouder kent? Deze groep honderdplussers bestaat uit 5 vrouwen en 1 man.

In 2015 de gemiddelde leeftijd waarop men het pensioen van Pensioenfonds Hoogovens liet ingaan 64,2 jaar was?

Er gezegd wordt dat de eerste mens die 150 jaar oud wordt al geboren is? Aubrey de Grey voorspelt zelfs dat mensen wel 1000 jaar kunnen worden. De Grey is een Britse biomedisch gerontoloog. Hij is een wetenschapper die het ouder worden bestudeert en zegt dat ouderdom een ziekte is die genezen kan worden. Ook hier geldt: niet alle voorspellingen komen uit.

Aantal verzekerden per eind 2015

Actieve deelnemers	9.228
Gewezen deelnemers	4.032
Ouderdomspensioen	9.459
Partnerpensioen	5.616
Wezenpensioen	72

Herstelplan actief

Pensioenfondsen moeten een wettelijk verplichte buffer hebben. Voor ons pensioenfonds betekent dit een dekkingsgraad van ongeveer 120%. Omdat onze buffer onder dit wettelijk vereiste niveau lag, moest het pensioenfonds halverwege 2015 een herstelplan indienen bij DNB. In dit herstelplan staat beschreven wat het pensioenfonds doet om de dekkingsgraad in maximaal tien jaar tijd weer op het vereiste niveau te brengen. Sommige maatregelen zijn wettelijk verplicht, zoals dat we geen pensioenverhogingen kunnen toekennen als de dekkingsgraad lager is dan 110%. Zolang de dekkingsgraad onder het vereiste niveau ligt, moet het pensioenfonds ieder jaar opnieuw een herstelplan indienen. In het herstelplan gaan we ervan uit dat we het verwachte rendement van ruim 5% de komende jaren gaan realiseren. Voor ons pensioenfonds betekent dit dat we volgens de rekenveronderstellingen van het herstelplan 2016 vanaf 2018 gedeeltelijke verhogingen zouden kunnen toekennen. Volledige toeslagen zullen zeker niet voor 2021 worden toegekend. Ook hier geldt weer: het zijn maar rekenregels en inschattingen en die bieden geen garanties voor herstel. Ons pensioenfonds is erg afhankelijk van het verloop van de marktrente en de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Met die onzekerheid zullen we moeten omgaan.

Nieuwe pensioenregeling

Vanwege veranderingen in de wet moest het pensioenfonds de pensioenregeling aanpassen. Deze nieuwe pensioenregeling ging op 1 januari 2015 in. Hieronder zetten we nog een keer de belangrijkste wijzigingen voor u op een rij.

Van eindloon naar middelloon

De voorwaardelijke eindloonregeling is vervangen door een voorwaardelijke middelloonregeling. Dit betekent dat uw pensioenopbouw vanaf 2015 gebaseerd is op het gemiddelde salaris dat u vanaf 2015 verdient. De nieuwe pensioenregeling geldt alleen voor uw nog op te bouwen pensioen. Hierdoor zijn uw pensioenaanspraken die u tot en met eind 2014 heeft opgebouwd, ongewijzigd gebleven. Ieder jaar probeert het pensioenfonds uw opgebouwd pensioen te verhogen met het percentage waarmee de cao-lonen in dat jaar zijn gestegen. Dit kunnen we alleen doen als we daar genoeg geld voor in kas hebben.

Lagere pensioenopbouw

De wettelijk maximaal toegestane opbouwpercentages zijn verlaagd. In de nieuwe pensioenregeling hanteren we de voor middelloonregelingen maximaal toegestane percentages van jaarlijks 1,875% voor het ouderdomspensioen en 1,313% voor het partnerpensioen.

Franchise is verlaagd

De franchise is verlaagd. Door de lagere franchise blijft er een groter deel van uw pensioengevend salaris over om pensioen over op te bouwen. De franchise is het deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt, omdat u vanaf uw AOW-leeftijd een AOW-uitkering van de overheid ontvangt. De franchise kon verlaagd worden, omdat voor middelloonregelingen met een lagere franchise gerekend mag worden dan voor eindloonregelingen.

Vaste pensioenpremie

Voor de periode 2015 tot en met 2017 is de pensioenpremie vastgezet op 28% van de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is uw pensioengevend salaris minus de franchise (€ 12.953 in 2016).

Het kan zijn dat wij de voorgenomen pensioenopbouw van 1,875% in een jaar niet volledig kunnen waarmaken. De vastge-

stelde premie is dan niet voldoende, waardoor het pensioenfonds de pensioenopbouw in dat jaar moet verlagen. Dit was in 2015 niet aan de orde en zal ook in 2016 niet nodig zijn. Volgend jaar kunnen we bepalen of de vastgestelde premie ook in 2017 voldoende is voor volledige pensioenopbouw in dat jaar.

Langer pensioen opbouwen

Het maximaal aantal te bereiken deelnemingsjaren is niet meer van toepassing. U kunt, vanaf uw 21ste tot uw 67ste, maximaal 46 jaar opbouwen. Alleen wanneer u voor 2014 al 40 deelnemingsjaren had opgebouwd dan is uw pensioenopbouw gestopt.

Hoger tijdelijk partnerpensioen

De individuele verzekering voor het Anw-hiaatpensioen is verdwenen in de nieuwe regeling. In de nieuwe pensioenregeling is deze verzekering namelijk vervangen door een hoger tijdelijk partnerpensioen dat uw partner na uw overlijden standaard ontvangt tot de AOW-leeftijd.

Pensioenopbouw over salaris tot € 101.519

U bouwt pensioen op over uw salaris tot maximaal € 101.519 (aftoppingsgrens 2016). Deelnemers met een salaris dat boven deze grens ligt, kunnen op vrijwillige basis deelnemen aan een nettopensioenregeling.

Wet pensioencommunicatie

De pensioensector blijft in beweging. Niet alleen wat betreft de financiële spelregels, maar ook op het gebied van pensioencommunicatie. Pensioencommunicatie is namelijk een groot aandachtspunt van de overheid. Op 1 juli 2015 is de nieuwe Wet pensioencommunicatie in werking getreden. Deze wet stelt nieuwe eisen aan de pensioencommunicatie.

Het hoofddoel van de Wet pensioencommunicatie is dat door de communicatie vanuit pensioenfondsen deelnemers weten hoeveel pensioen zij gaan krijgen, dat zij kunnen nagaan of het pensioen dat zij gaan krijgen genoeg is en dat men de risico's van de pensioenregeling kent. Hiervoor moet pensioencommunicatie evenwichtig zijn. Dit betekent dat pensioenfondsen niet alleen de positieve kanten en voordelen mogen noemen van bijvoorbeeld de pensioenkeuzes die men kan maken. Eventuele nadelen of risico's moeten net zo goed kenbaar worden gemaakt. Ons pensioenfonds deed dit overigens al voordat dit door de wet werd geëist. Dit omdat wij vinden dat men weloverwogen keuzes en beslissingen moet kunnen nemen. En dat kan alleen door alle informatie te geven, inclusief eventuele nadelen en risico's. Hiernaast moet het pensioenfonds inzicht bieden in de keuzemogelijkheden die u heeft en in de mogelijke gevolgen van bepaalde gebeurtenissen op uw pensioeninkomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een echtscheiding. Dit is tevens informatie die ons pensioenfonds al aanbood op bijvoorbeeld de website en in verschillende brochures.

Pensioen 1-2-3

Nieuw is dat pensioenfondsen algemene informatie over de pensioenregeling moeten aanbieden via Pensioen 1-2-3. Pensioen 1-2-3 is een nieuw, wettelijk verplicht communicatiemiddel dat zich richt op deelnemers en bestaat uit drie lagen. In de eerste laag leest u in het kort de belangrijkste informatie over uw pensioenregeling. In laag 2 vindt u meer informatie over alle onderwerpen in laag 1. En in laag 3 vindt u ten slotte de juridische en beleidsmatige informatie. Aan Pensioen 1-2-3 is een aantal verplichtingen verbonden.

Zo staan de onderwerpen vast en moeten voorgeschreven icoontjes worden gebruikt. De digitale versie van ons Pensioen 1-2-3 vindt u op www.pfhoogovens-pensioen123.nl. De onderwerpen die aan bod komen geven de hoofdpunten van de pensioenregeling weer. Hierdoor ziet u wat u in de pensioenregeling wel

De hoogte van uw pensioen staat niet vast doordat de mogelijkheid bestaat dat we uw pensioen niet kunnen laten meegroeien met de prijzen. Dit komt doordat we te maken hebben met een aantal risico's:

- We worden steeds ouder. Pensioen wordt hierdoor duurder, omdat we het pensioen langer moeten uitbetalen.
- Een lage rente maakt pensioen duurder. Bij een lage rente heeft het pensioenfonds meer geld in kas nodig om hetzelfde pensioen uit te betalen.
- De beleggingsresultaten kunnen tegenvallen.

Naast het niet verhogen van het pensioen, is het ook mogelijk dat uw pensioenopbouw in een bepaald jaar lager is dan de voorgenomen 1,875%. Dit gebeurt als de vastgestelde premie in dat jaar niet genoeg is.

De afgelopen jaren hebben wij uw pensioen als volgt verhoogd:

Jaar	Indexatie	Stijging van de lonen
2015	1,21%	1,90%
2014	2,56%	3,00%
2013	0,00%	1,25%

De maatregelen die het pensioenfonds kan nemen als er een tekort is, zijn:

- Het niet mee laten groeien van uw pensioen (niet indexeren).
- Het verlagen van uw pensioen. Dit noemen we korten en doen we alleen in het uiterste geval. Wij hebben de pensioenen nog nooit hoeven te korten, maar het bestuur kan moeten besluiten uw pensioen te verlagen als de financiële situatie in de toekomst verder verslechtert.

en niet krijgt en welke keuzemogelijkheden u als deelnemer heeft. Hiernaast is het belangrijk dat u weet hoe zeker uw pensioen is en welke risico's bestaan.

Digitale informatieverstrekking de nieuwe standaard

Voor de invoering van de wet waren pensioenfondsen verplicht informatie schriftelijk aan hun verzekerden te verstrekken, tenzij er uitdrukkelijk toestemming was gegeven voor digitale informatie. In de Wet pensioencommunicatie is dit eigenlijk omgedraaid. Pensioenfondsen mogen er nu voor kiezen standaard informatie digitaal te verstrekken. Als men daar bezwaar tegen maakt, dan moet de informatie alsnog schriftelijk worden verstuurd.

Pensioenfondsen mogen dus zelf kiezen of zij informatie standaard schriftelijk of digitaal aanbieden. Pensioenfonds Hoogovens koos ervoor informatie digitaal aan te bieden, tenzij men bezwaar maakt. Meer digitale communicatie is volgens ons belangrijk, omdat het efficiënter is, maar ook omdat we informatie meer op de individuele persoon kunnen afstemmen. Vanuit deze gedachte hebben we een nieuwe website met een persoonlijke 'Mijn pensioen' ontwikkeld.

Nieuwe website

Na inlog op de website komt u op een gepersonaliseerde homepage terecht die is afgestemd op uw eigen kenmerken.

Zo wordt er bijvoorbeeld informatie getoond over wat er voor uw partner is geregeld als er bij ons een partner bekend is, of wordt u doorverwezen naar de hoofdpunten van uw pensioenregeling als u nieuw in dienst bent bij Tata Steel. U kunt inloggen met uw DigiD.

Mijn pensioen

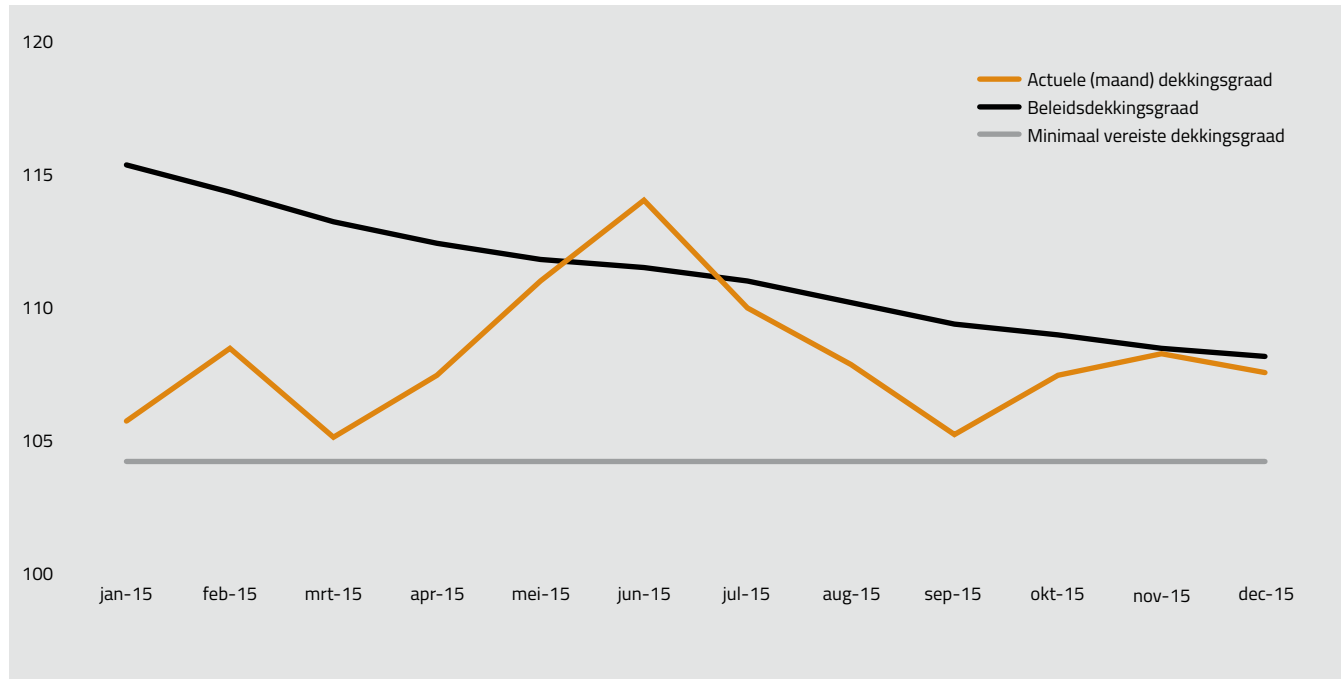
Nadat u bent ingelogd op de website kunt u naar Mijn pensioen. In deze beveiligde omgeving vindt u een berichtenbox, de pensioenplanner en een profiel met uw persoonlijke gegevens. Als u informatie per post wilt blijven ontvangen, dan kunt u dat in uw profiel aangeven. Tot slot staat er een dossier in Mijn pensioen. Hierin vindt u uw persoonlijke documenten zoals uw Uniform Pensioenoverzicht.

Pensioengerechtigden

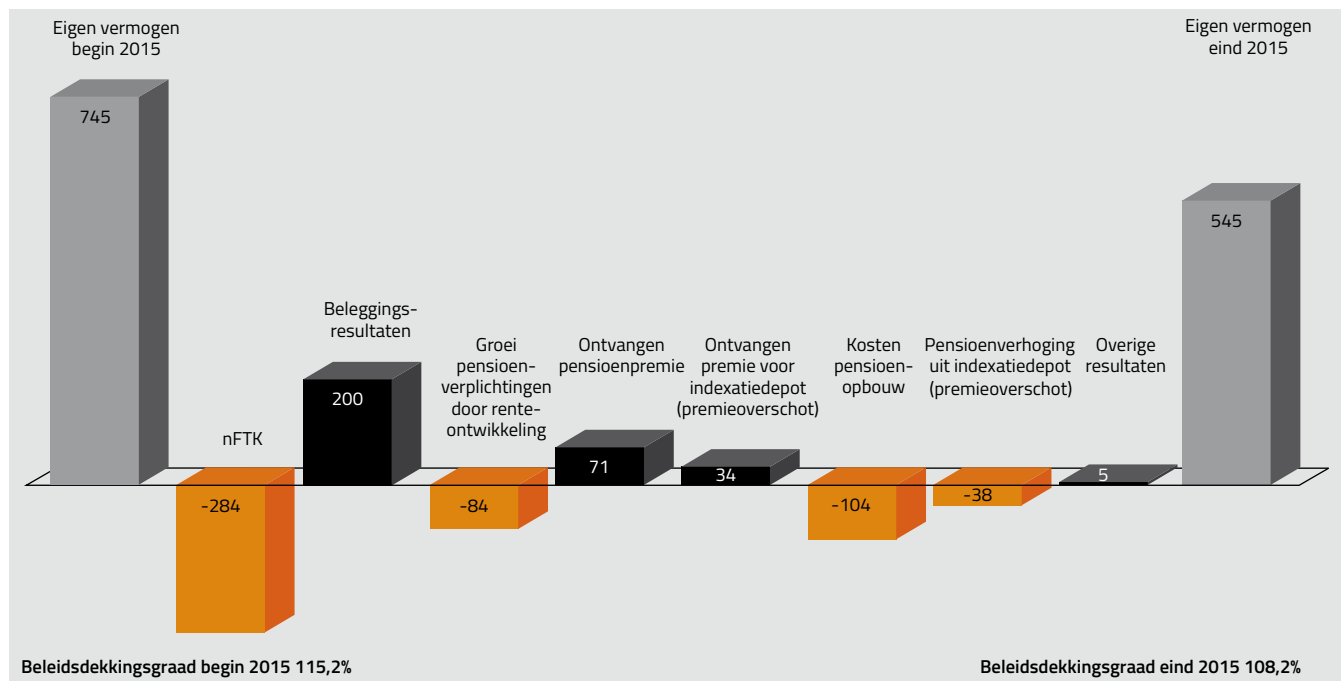
Op dit moment hebben pensioengerechtigden nog geen toegang tot Mijn pensioen. Naar verwachting krijgen zij in de loop van 2016 toegang. In het dossier zullen documenten opgenomen worden als het jaarlijkse pensioenoverzicht, maar ook de jaargave en de maandelijkse pensioenstroken. Zodra pensioengerechtigden toegang hebben tot Mijn pensioen, ontvangen zij hierover bericht van het pensioenfonds.

2015 in cijfers

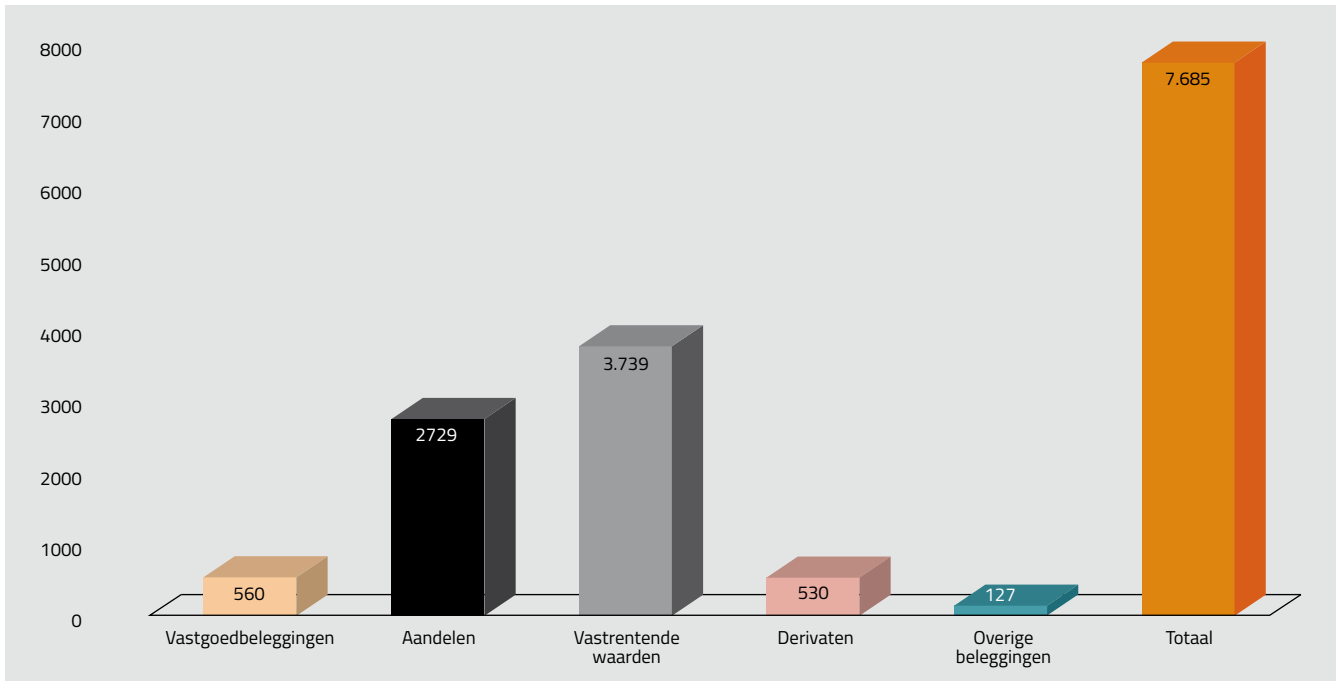
Ontwikkeling dekkingsgraad 2015 in %

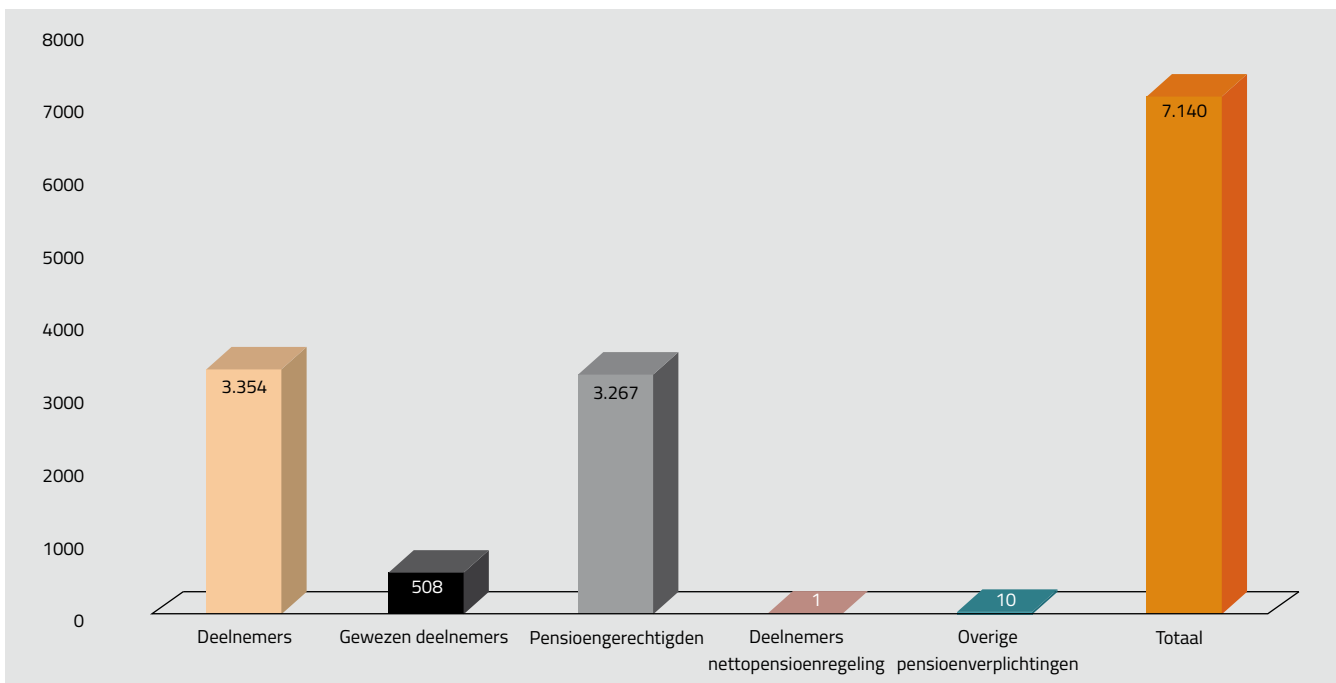
Financiële resultaten 2015 in miljoen euro

Beleggingen eind 2015 in miljoen euro

Pensioenverplichtingen eind 2015 in miljoen euro per belanghebbende

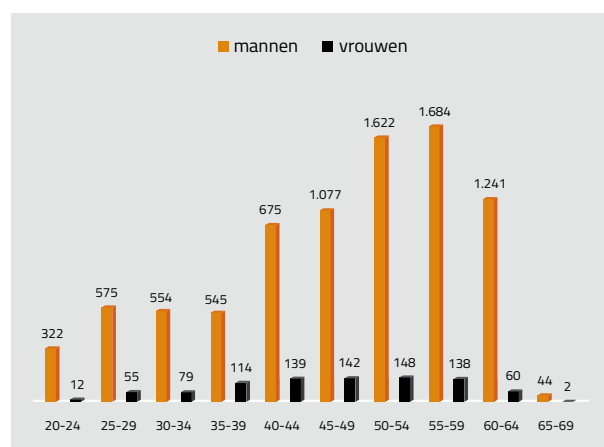
Eigen vermogen ultimo 2015 = totaal aan beleggingen (€ 7.685 miljoen) min totaal aan pensioenverplichtingen (€ 7.140 miljoen): € 545 miljoen

2015 in cijfers

Pensioenverhogingen vanaf 2006 in %

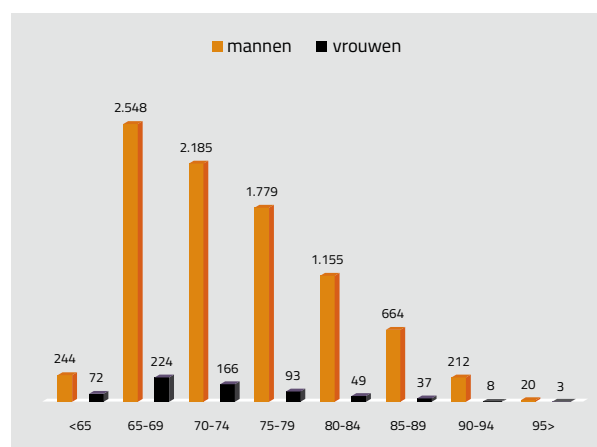
	Deelnemers		Pensioengerechtigden	
	CAO	Toegekende verhoging	Prijsindex	Toegekende verhoging
2015 inhaalverhoging		1,21		
2015	1,90	0	0,66	0
2014 inhaalverhoging		1,00 + 0,62		1,00
2014	3,02	0,94	1,05	0,33
2013	1,25	0	1,56	0
2012	2,01	0	2,87	0
2011	1,76	0	2,61	0
2010	1,25	0	1,57	0
2009	0,50	0	0,71	0
2008	2,51	0	2,78	0
2007	2,50	2,50	1,61	1,61
2006	3,75	3,75	0,88	0,88
Totale ambitie	22,39		17,51	
Totaal toegekend		10,39		3,87
Totale achterstand		10,90		13,14

Leeftijdopbouw van actieve deelnemers per 31 december 2015

Totaal mannen: 8.339 Totaal vrouwen: 889

Leeftijdopbouw van pensioengerechtigden met een ouderdomspensioen per 31 december 2015

Totaal mannen: 8.807 Totaal vrouwen: 652

Heeft u vragen?

Stel ze aan ons via:

E-mail: pensioenservices@pfhoogovens.nl

Telefoon: 0251 – 49 16 02

Telefoon:

(0251) 49 16 02

Postadres:

Stichting Pensioenfonds Hoogovens
Postbus 10000
1970 CA IJmuiden

Bezoekadres:

Wijckermolen 202
1941 JA Beverwijk
Openingstijden: 08.30 - 17.00 uur

E-mail:

pensioenservices@pfhoogovens.nl

Internet:

www.pfhoogovens.nl

